

BÖLÜM 20

FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON ÜNİTELERİNDE SANAT TERAPİ

Gonca ÖZDEN¹

*“Kaval çalmak, üflemek demek değildir,
parmaklarınızı hareket ettirmektir”*
Goethe.

GİRİŞ

Son yıllarda sanat terapi alanında gittikçe artan sayıda çalışmalar yapılıyor olsa da aslında müzik, dans gibi sanat dalları çok eski tarihlerden beri tedavinin bir parçası olarak kullanılmagelmıştır. On beşinci yüzyılda Edirne’de II. Beyazıt tarafından yaptırılan külliyyede, ruh hastalıklarının yanında fiziksel hastalıklar için de müzik terapi uygulanmıştır (1). Dahası MÖ 551 - MÖ 479 tarihleri arasında yaşamış olduğu düşünülen Konfüçyüs’ün, öğretilerinde müziği kullandığı bilinmektedir (2).

Sanat terapide resim, müzik, heykel, yaratıcı drama, sinema, edebiyat gibi çeşitli sanat dalları kullanılabilir. Bu terapiler sırasında estetik kaygının olmayışı ve danışan ya da hastanın durumuna göre özel olarak biçimlendirilebilmesi uygulamayı hastaya özgü kılar. Taklit ettirilmez ve böylece kişi özgür bırakılır. Kişinin mental ve fiziksel durumu göz önüne alınarak en uygun yöntem seçilir (3). Bu aslında son zamanlarda yeni tedavi trendi olarak literatüre giren “kişiye özel tedavi” (personalized treatment precision medicine) yaklaşımlarından sayılabilir. Kişiselleştirilmiş tıp ya da tedavi, her kişinin benzersiz klinik, genetik, genomik ve çevresel bilgileriyle sağlanmaya çalışılan bir sağlık bakım alanıdır (4). Aslında multidisipliner sağlık ekiplerine ve entegre teknolojilere (örneğin, klinik karar desteği) ihtiyaç duyar. Bu alana sanat terapi de dahil edilerek tıbbın klinik iş akışına daha fazla entegre edildiğinden, benzersiz bir alan sağlanacağı açıktır. Grup sanat terapilerinde ise sunulan ortak çalışma alanı hastalara, sorumluluk alma, paylaşım ve sosyal iletişim konularında destek olarak onların kendine güvenlerini artırmalarına yardımcı olmaktadır (5).

¹ Uzm. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ahi Evren Göğüs Kalp Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Bölümü, goncaozden@yahoo.com

